

Bloemen die in andere tuinen worden bestreden, geven juist kleur en spanning in de wildebloemenwei.

AANLEG WILDE-BLOEMENTUIN

NA HET VERZAMELEN VAN HET ZAAD IS HET TIJD OM UW LAPJE GRASLAND OM TE TOVEREN IN EEN WILDEBLOEMENZEE. ANDERS DAN IN EEN BORDERTUIN GELDT HIER: HOE SCHRALER DE GROND, HOE UITBUNDIGER DE BLOEMEN.

Vergeet alles wat u van tuinaanleg weet.' Dit is volgens Gert Jan de belangrijkste tip vóór u begint met het aanleggen van een wildebloementuin. "Normaal begint de aanleg van een tuin met het klaarmaken van de grond door te spitten, te ploegen en te bemesten. Door spitten brengt u zuurstof in de grond, waardoor compostreacties plaatsvinden. Hierdoor wordt de aarde verrijkt. Daarnaast brengt u voedingsstoffen uit andere aardlagen naar boven. En bemesten zorgt natuurlijk ook voor verrijking. Bij een wildebloementuin moet dit allemaal niet, want wilde planten houden over het algemeen van schrale grond." Laat de grond dus zo veel mogelijk met rust bij het aanleggen van een wildebloementuin. Wees eveneens voorzichtig met het gebruik van trekkers en ander groot materieel: de draaiende wielen kunnen de grond ook verstoren.

Tip

Wanneer de grond in uw tuin te vruchtbaar is, kunt u deze zelf verschralen. Haal de bovenste 10 centimeter van de bodem af. Breng daarna 5 centimeter zand op en meng dit met de ondergrond. Breng vervolgens nog 5 centimeter zand op en meng dit met de eerste laag. Zo krijgt u een mooie, schrale grondopbouw. Let er wel op dat u bij de bewerking alleen de bovenste laag grond verstoort.

PLANTENKEUS

Bedenk allereerst welke planten u wilt zaaien. Wanneer u graag veel vogels naar de tuin wilt lokken, kiest u soorten die veel zaad dragen. Wilt u een fijne plek voor insecten creëren? Selecteer dan soorten die bijvoorbeeld veel beschutting bieden aan vlinders of kies voor planten die felgekleurde bloemen dragen. Gebruik bij voorkeur een selectie van zaden van veelvoorkomende soorten. Als de basis goed is, komen de bijzondere soorten vanzelf. Daarnaast is het raadzaam om te controleren hoe vaak de door u gekozen soorten gemaaid kunnen worden. Een wildebloementuin wordt vaak één of twee keer per jaar gemaaid. Gert Jan: "Kies zo veel mogelijk soorten die eenzelfde maai beleid fijn vinden: of planten die één keer per jaar gemaaid willen worden, of een selectie die twee keer per jaar wordt gekortwiekt."

Zorg er ook voor dat er in uw zaadmengsel pioniersplanten vertegenwoordigd zijn. "Dat zijn planten die vooral in het eerste jaar zullen bloeien, zoals korenbloemen, klapproos, kamille en gele ganzenbloem", vertelt Gert Jan. "Andere soorten hebben vaak twee jaar nodig om tot bloei te komen. Maar dankzij de pioniersplanten is de wei al in het eerste jaar mooi. Hoe bloemrijk uw weide uiteindelijk wordt, is afhankelijk van de grond. Hoe minder voedingsstoffen er in de grond zitten, hoe meer bloemen u krijgt." Na het zaaien is geduld de belangrijkste voorwaarde om een mooie wilde tuin te creëren.

Gert Jan: "Er moet een evenwicht komen tussen de verschillende planten. Daar heeft de tuin gewoon tijd voor nodig. Als u niet te veel ingrijpt, komt het vanzelf goed."

ZAIMETHODEN

Een stuk braakliggend grasland is het eenvoudigst om te toveren tot een bloemenwei. Een border heeft daarentegen vaak te vruchtbare grond om de wilde planten succesvol te zaaien.

Er zijn twee methoden om van uw grasland een bloemenzee te maken. Bij de eerste maait u in het najaar het gras en voert u het maaisel af. Hierna kunt u zaaien door de zaden tussen het gras te strooien. Bij de tweede methode creëert u een soort kraamkamer voor de planten. U bewerkt slechts een deel van de grond waarop u wilde planten wilt. Op een stuk van ongeveer 10 x 10 meter verwijdert u in het najaar ongeveer 5 centimeter grond (inclusief gras). Met een hark woelt u daarna de bovenste centimeter grond voorzichtig los. Op dit zaai bed kunt u nu inzaaien.

Gert Jan: "De kraamkamer maait u daarna met de rest van de tuin mee. De planten zullen zich dan vanzelf verspreiden naar de rest van de tuin. Eventueel laat u het maaisel uit de kraamkamer een paar dagen op het gras liggen. Het voordeel van deze methode is dat u in de kraamkamer makkelijker soorten kunt verwijderen. U hebt dan meer invloed op de uiteindelijke samenstelling van de bloemenwei."

Ongewenste soorten kunt u in de bloemenwei beter niet uittrekken. Knip uitgebloeide planten van deze soorten weg en ze zullen langzaamaan verdwijnen.

ONDERHOUD WILDE-BLOEMENTUIN

EEN WILDE-BLOEMENTUIN KAN MET HEEL WEINIG ONDERHOUD TOE. EEN TOT TWEE KEER PER JAAR MAAIEN EN HET BESTRIJDEN VAN ONGEWENSTE SOORTEN ZIJN DE BELANGRIJKSTE WERKZAAMHEDEN.

Het grote voordeel van een tuin met wilde bloemen is, dat er maar weinig onderhoud wordt verlangd. Sterker nog, alleen door weinig te doen valt een goed resultaat te behalen. Gert Jan: “Een onkruidvrije wildebloementuin bestaat niet. Veel van de bloemrijke wilde planten zouden normaal zelfs als onkruid uit de tuin worden verwijderd. Dat geldt ook voor de grassen die tussen de bloemen staan. Die geven steun en stevigheid aan de bloemen. Ook moet er een evenwicht ontstaan tussen de verschillende soorten. U kunt dus wel allerlei planten willen bestrijden, maar dat gevecht wint u nooit.” Soorten die u echt niet in de tuin wilt, kunt u met zachte hand bestrijden. “Uittrekken of uitsteken werkt bij deze planten averechts. Ze komen in veelvoud terug. Daarbij verstoort u de grond zo ook. Het is beter om de uitgebloeide bloemen eruit te knippen. Brandnetels kunt u echter het best bij de grond afknippen. Nog beter is het om gewoon geduld te hebben. Wanneer u de bodem verder met rust laat en op tijd maait, verdwijnen de ongewenste soorten vanzelf.”

RUST, REINHEID EN REGELMAAT

Met een wildebloementuin moet u volgens Gert Jan net zo omgaan als met baby's. “Rust, reinheid en regelmaat zijn heel belangrijk voor wilde planten. Vooral voor het maaien is regelmaat belangrijk. Prik daarvoor dus een vaste datum. Over het algemeen kunt u ervan uitgaan dat u op zandgrond één keer per jaar moet maaien en op kleigrond twee keer, maar het beste kunt u uitzoeken hoe vaak de door u geselecteerde planten gemaaid willen worden. Bij twee keer maaien kiest u een moment in

Meer informatie

U kunt de aanleg van een wildebloementuin ook uitbesteden. Gert Jan Koopman werkt voor Heem, een organisatie die particulieren en gemeenten helpt bij het aanleggen van natuurlijk groen. Heem maakt een analyse van het gebied waar u woont en de soorten die ter plekke in het wild voorkomen. Op basis van uw wensen wordt een vegetatie gekozen die het best bij u past. Verder worden er afspraken gemaakt over het percenta-

ge bloemen dat u na drie jaar mag verwachten. Heem geeft hier garantie op. Daarnaast wordt u begeleid in het onderhoud van de tuin.

Heem

Gert Jan Koopman
Heuvelsesteeg 6
3959 BB Overberg
Tel. 0343 - 48 13 48
www.heem.nl

het voorjaar en in het najaar, rond half mei en half oktober. Hoeft u uw tuin maar één keer te maaien? Doe dit dan in het najaar.” Het maaien moet volgens Gert Jan zo veel mogelijk in dezelfde weken worden gepland. Te veel variatie in het maaimoment is funest voor de wilde planten. Als u het eerste jaar bijvoorbeeld in week 43 hebt gemaaid, doet u er goed aan dit het volgende jaar ook te doen. □

BOVEN: Maai de bloemenwei niet te kort, maar blijf zo'n 8 centimeter boven de grond. Dit is beter voor planten met bladrozetten.
ONDER: Een wildebloemenwei vergt weinig onderhoud. Eén tot twee keer maaien per jaar is voldoende.

Controlelijst maaien

- Maai zo veel mogelijk bij droog weer.
- Bij droog weer mag het maaisel enkele dagen blijven liggen, zodat de planten meer kans krijgen zich uit te zaaien. Bij nat weer moet het maaisel direct worden afgevoerd om verrijking van de grond te voorkomen.
- Maai niet te dicht bij de grond, maar op ongeveer 8 centimeter. Hierdoor blijven de bladrozetten van sommige soorten bewaard. Daarnaast hebben kleine zoog-

dieren als muizen en wezels zo een betere overlevingskans.

- Maai niet 's ochtends. Amfibieën en reptielen in de wei zijn dan nog koud en kunnen niet vluchten.
- Maai bij voorkeur met een vingerbalk, een bosmaaier of een zeis. Daarmee wordt het maaisel niet versnipperd en is het goed af te voeren. Voor een groot terrein is een trekker met cyclomaaier een goed instrument.

